

การเสริมสร้างวินัย คุณธรรม
และจริยธรรม และการป้องกันการทุจริต
ให้แก่พนักงาน เจ้าหน้าที่และประชาชน

สำนักปลัด

งานกฎหมายและคดี

องค์การบริหารส่วนตำบลชัยชุมพล

www.chaijumphon.go.th

๑. กฎหมายใหม่

สรุปสาระสำคัญของระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยการใช้และรักษารถยนต์ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๖๓ ดังนี้

ข้อ ๕ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นใดมีเหตุผลและความจำเป็นซึ่งเห็นว่า การมีตราเครื่องหมายและอักษรชื่อขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นไว้ด้านข้างนอกรถ อาจไม่ปลอดภัยแก่ผู้ใช้หรือไม่เหมาะสมในการปฏิบัติงาน ให้ขอทำความตกลงกับผู้ว่าราชการจังหวัด

รถคันใดได้รับยกเว้นการมีตราเครื่องหมายและอักษรชื่อขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นรายงานปลัดกระทรวงมหาดไทยทราบ และให้มีการพิจารณาทบทวนเหตุผลและความจำเป็นของการยกเว้นการมีตราเครื่องหมายและอักษรชื่อแสดงสังกัดขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในช่วงเวลาอันเหมาะสมอยู่เสมอด้วย

ข้อ ๗/๑ ผู้ใดกระทำการโดยจงใจหรือประมาทเลินเล่อ ไม่ปฏิบัติตามระเบียบนี้หรือกระทำการโดยมีเจตนาทุจริต หรือปราศจากอำนาจหรือนอกเหนืออำนาจหน้าที่ ถือว่าผู้นั้นกระทำความผิดตามกฎหมายหรือระเบียบที่เกี่ยวข้อง และในกรณีของข้าราชการส่วนท้องถิ่น ถือว่าผู้นั้นกระทำความผิดวินัยตามกฎหมายที่เกี่ยวข้อง

ข้อ ๘ สำหรับรถประจำตำแหน่งหรือรถส่วนกลางที่ได้รับความเสียหายต้องเสียค่าซ่อมสูงหรือประโยชน์ที่จะได้รับไม่คุ้มกับค่าซ่อม หรือเมื่อซ่อมแล้วไม่อยู่ในสภาพที่ใช้การได้โดยปลอดภัยหรือรถประจำตำแหน่งหรือรถส่วนกลางที่สามารถแลกเปลี่ยนกับรถยนต์ใหม่ขนาดและประเภทเดียวกันได้โดยไม่เพิ่มราคา ไม่อยู่ในบังคับของระยะเวลาตามวรรคสอง

องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นอาจเช่ารถส่วนกลางหรือรถประจำตำแหน่งได้ตามความจำเป็นและเหมาะสม โดยถือปฏิบัติตามหลักเกณฑ์ของกระทรวงการคลังโดยอนุโลม

ข้อ ๑๑ รถประจำตำแหน่งให้ใช้ในการปฏิบัติราชการในตำแหน่งหน้าที่หรือที่ได้รับมอบหมายโดยรวมหรืองานที่เกี่ยวข้องโดยตรงกับงานในตำแหน่งหน้าที่หรือฐานะที่ดำรงตำแหน่งนั้นรวมตลอดถึงการใช้เพื่อการเดินทางไปและกลับระหว่างที่พักและสำนักงาน และเพื่อการอื่นที่จำเป็นและเหมาะสมแก่การดำรงตำแหน่งหน้าที่ในหมู่ข้าราชการและสังคม

การใช้รถส่วนกลาง และรถรับรองปกติให้ใช้ภายในเขตขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นนั้นหากจะใช้รถดังกล่าวออกไปปฏิบัติหน้าที่นอกเขตขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ต้องได้รับอนุญาตจากผู้บริหารท้องถิ่นก่อน

ข้อ ๑๒ เมื่อเกิดการสูญหายหรือเสียหายขึ้นกับรถประจำตำแหน่ง ผู้ใช้รถประจำตำแหน่งต้องรีบรายงานให้ผู้บริหารท้องถิ่นทราบทันที กรณีที่มีได้เป็นผู้ใช้รถเองหรือไม่สามารถที่จะรายงานเองได้ ให้พนักงานขับรถรีบรายงานผู้บังคับบัญชา

กรณีตามวรรคสอง เมื่อเกิดขึ้นกับรถส่วนกลาง และรถรับรอง ให้พนักงานขับรถรีบรายงานผู้บังคับบัญชาตามลำดับ จนถึงผู้บริหารท้องถิ่นทราบทันที

ผู้ใช้รถประจำตำแหน่งต้องรับผิดชอบในกรณีที่รถประจำตำแหน่งสูญหายเพราะความประมาทเลินเล่อของผู้ใช้รถประจำตำแหน่ง หรืออนุญาตให้บุคคลอื่นนำรถประจำตำแหน่งไปใช้นอกเหนือหน้าที่ปกติ ผู้ใช้รถประจำตำแหน่งต้องรับผิดชอบใช้ค่าสินไหมทดแทนความสูญหาย แม้ด้วยเหตุสุดวิสัย

ถ้าความเสียหายเกิดขึ้นแก่รถประจำตำแหน่งเพราะความผิดของบุคคลภายนอก ให้ผู้ใช้รถประจำตำแหน่งเป็นผู้เรียกร้องค่าสินไหมทดแทนจากบุคคลภายนอกในนามขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นนั้น แต่ถ้า

ความเสียหายเกิดขึ้นเพราะความผิดของผู้ขับขี่ซึ่งมิใช่พนักงานขับรถหรือผู้ใช้รถประจำตำแหน่ง ผู้ใช้รถประจำตำแหน่งต้องรับผิดชอบซ่อมแซมให้คงสภาพดีตามเดิม

ในระหว่างที่ดำเนินการหาตัวผู้รับผิดชอบใช้ค่าเสียหายที่เกิดขึ้นกับรถดังกล่าว หากองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีความจำเป็นต้องใช้รถคันนั้น ให้ผู้บริหารท้องถิ่นพิจารณาอนุมัติซ่อมรถคันนั้น โดยเบิกจ่ายจากเงินงบประมาณไปก่อนได้

ให้นำระเบียบความรับผิดชอบของข้าราชการในทางแพ่ง มติคณะรัฐมนตรีที่เกี่ยวข้องกับกรณีดังกล่าว มาใช้บังคับตามระเบียบนี้ด้วย

ข้อ ๑๙ ผู้ใช้รถประจำตำแหน่งเป็นผู้จ่ายค่าน้ำมันเชื้อเพลิงเอง ในกรณีที่น่ารถไปใช้ในการปฏิบัติหน้าที่ซึ่งนอกเหนือไปจากหน้าที่ปกติประจำให้เบิกจ่ายน้ำมันเชื้อเพลิงหรือเบิกค่าน้ำมันเชื้อเพลิงได้ ทั้งนี้ผู้บริหารท้องถิ่นต้องรับรองทุกครั้งว่าได้มีการนำรถประจำตำแหน่งไปใช้ในกรณีดังกล่าวจริง

๒. ข้อหาหรือคำพิพากษาที่น่าสนใจ

คำพิพากษาศาลปกครองสูงสุดที่ อ.๒๐๐๓/๒๕๕๙ ข้อเท็จจริงปรากฏว่า ผู้ฟ้องคดีเป็นพนักงานครูเทศบาล ป่วยเป็นโรคมะเร็งเต้านม ต้องเข้ารับการรักษาด้วยวิธีการฉายรังสี ระหว่างวันที่ ๓ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๒ ถึงวันที่ ๑๑ มีนาคม ๒๕๕๒ โดยผู้ฟ้องคดีลาป่วยครึ่งวันป่วยเฉพาะในวันที่ ๓ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๒ เท่านั้น นอกจากนั้นได้ลงเวลาทำงานตามปกติแต่ได้เดินทางออกไปรับการฉายรังสีที่โรงพยาบาลสงขลานครินทร์ในช่วงเวลาราชการ โดยไม่ยื่นใบลาป่วย ผู้อำนวยการสถานศึกษาจึงมีคำสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการสอบข้อเท็จจริง ในกรณีดังกล่าว ผลการสอบสวนปรากฏว่าผู้ฟ้องคดีให้การยอมรับว่าได้เดินทางไปโรงพยาบาลสงขลานครินทร์เพื่อรับการฉายรังสี ๒๕ ครั้ง โดยออกเดินทางจากโรงเรียนตั้งแต่เวลา ๑๔.๐๐ น. แต่ได้ลงเวลากลับหลัง ๑๖.๓๐ น. ของวันทำการติดต่อกันทุกวัน และภายหลังเสร็จจากเข้ารับการฉายรังสีแล้วได้เดินทางกลับบ้านพัก โดยไม่ได้ยื่นใบลาป่วย ซึ่งถือว่าเป็นการทอดทิ้งหน้าที่ราชการและลงเวลาปฏิบัติงานเป็นเท็จ อีกทั้งไม่ยื่นใบลาป่วยตามระเบียบการลา ถือเป็นความผิดวินัยไม่ร้ายแรง และเป็นการประพฤติดนไม่เหมาะสมและแบบอย่างที่ไม่ดี นายกเทศมนตรีเมืองพัทลุงจึงมีคำสั่งลงโทษลดขั้นเงินเดือนครั้งขึ้นและรายงาน ก.ท.จ. พัทลุง ผู้ฟ้องคดีอุทธรณ์คำสั่งลงโทษวินัยต่อ ก.ท.จ. พัทลุง และนำคดีมาฟ้องเพิกถอนคำสั่งลงโทษดังกล่าว

ประเด็นอุทธรณ์ที่ต้องวินิจฉัยคือ การที่ผู้ฟ้องคดีออกจากโรงเรียนตั้งแต่เวลา ๑๔.๐๐ น. ของวันที่ ๑๓ ๑๖, ๒๐, ๒๖, ๒๗ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๒ และวันที่ ๒, ๔, ๕, ๙, ถึงวันที่ ๑๑ มีนาคม ๒๕๕๒ โดยมีได้ยื่นใบลาป่วยเป็นความผิดวินัยหรือไม่

ข้อเท็จจริงฟังยุดีว่าผู้ฟ้องคดีเป็นพนักงานครูเทศบาล ได้รับมอบหมายจากผู้อำนวยการสถานศึกษา เพื่อให้ปฏิบัติหน้าที่ครูประจำห้องพยาบาล ผู้ฟ้องคดีป่วยด้วยโรคมะเร็งเต้านมและต้องเข้ารับการรักษาด้วยวิธีการฉายรังสีที่โรงพยาบาลสงขลานครินทร์ จังหวัดสงขลา ระหว่างวันที่ ๓ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๒ ถึงวันที่ ๑๑ มีนาคม ๒๕๕๒ ซึ่งเป็นวันทำการรวม ๒๕ ครั้ง ผู้ฟ้องคดีได้ออกเดินทางจากโรงเรียนเพื่อเข้ารับการฉายรังสี ตั้งแต่เวลา ๑๔.๐๐ น. โดยไม่ยื่นใบลาป่วย ซึ่งผู้ฟ้องคดีอ้างว่าได้ลาและได้รับอนุญาตด้วยวาจาจากผู้บังคับบัญชา แต่ตามประกาศคณะกรรมการพนักงานเทศบาล เรื่อง หลักเกณฑ์และเงื่อนไขเกี่ยวกับการบริหารงานบุคคลของเทศบาล ลงวันที่ ๑๑ พฤศจิกายน ๒๕๔๕ มิได้ให้อำนาจผู้บังคับบัญชาที่จะอนุญาตให้พนักงานลาป่วยด้วย

วาจา และผู้บังคับบัญชาที่ปฏิเสธว่า มิได้อนุญาตด้วยวาจาให้ผู้ฟ้องคดีลาตามวันเวลาดังกล่าว เมื่อไม่ปรากฏว่า ผู้ฟ้องคดีได้ยื่นใบลาเสนอต่อผู้บังคับบัญชาตามลำดับชั้น แต่ผู้ฟ้องคดีได้มาทำงานในช่วงเช้าและได้ลงเวลาทำงานตามปกติ กรณีจึงต้องฟังว่าในระหว่างเวลา ๑๔.๐๐ น. ถึง ๑๖.๓๐ น. ของวันที่ ๔ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๒ ถึงวันที่ ๑๑ มีนาคม ๒๕๕๒ ผู้ฟ้องคดีทอดทิ้งหน้าที่ราชการ ซึ่งเป็นการกระทำที่ไม่ปฏิบัติตามระเบียบและแบบแผนของทางราชการเกี่ยวกับการลา อีกทั้งการที่ผู้ฟ้องคดีลงเวลากลับอันเป็นเท็จ ย่อมเป็นการไม่รักษา วินัยและเป็นแบบอย่างที่ไม่พึงปฏิบัติในฐานะครูผู้สั่งสอนศิษย์ อันเป็นการผิดจรรยาบรรณวิชาชีพครู ซึ่งการกระทำดังกล่าวถือได้ว่าเป็นการกระทำที่ไม่รักษาชื่อเสียงและรักษาเกียรติศักดิ์ของตำแหน่งหน้าที่ราชการ อันเป็นความผิดวินัยอย่างร้ายแรง นายกเทศมนตรีในฐานะผู้บังคับบัญชาตามกฎหมาย จึงมีอำนาจกำหนด บทลงโทษจากเบาไปหาหนักรวม ๓ สถาน คือภาคทัณฑ์ ตัดเงินเดือนไม่เกิน ๕ % เป็นเวลาไม่เกินสามเดือน และลดขั้นเงินเดือนไม่เกินหนึ่งขั้น แต่เมื่อพิจารณาถึงเหตุที่ผู้ฟ้องคดีต้องออกจากโรงเรียนก่อนเวลาก็เพราะ ผู้ฟ้องคดีต้องเดินทางไปรับการรักษาโรคมะเร็งที่โรงพยาบาลสงขลานครินทร์ ซึ่งต้องใช้เวลาเดินทางพอสมควร กรณีจึงถือได้ว่ามีเหตุจำเป็น อีกทั้งภาระหน้าที่ที่ได้รับมอบหมายในขณะนั้นคือการพัฒนาทักษะให้กับเด็กนักเรียนที่อ่านไม่ออก จึงไม่เกิดความเสียหายแก่ราชการมากนัก นายกเทศมนตรีเมืองพัทลุงมีคำสั่งให้ลดขั้นเงินเดือนครึ่งขั้นแม้จะอยู่ภายในกรอบอำนาจที่มีกฎหมายรับรองให้กระทำได้ แต่ก็ใช่อัตราโทษที่หนักเกินกว่า กรณี ให้เพิกถอนคำสั่งเทศบาลเมืองพัทลุงที่สั่งลงโทษลดขั้นเงินเดือน และให้นายกเทศมนตรีเมืองพัทลุง พิจารณาลงโทษผู้ฟ้องคดีใหม่ ให้เป็นไปตามมติของคณะกรรมการพนักงานเทศบาลจังหวัดพัทลุง (ก.ท.จ. พัทลุง)

๓. สาระความรู้ต่อต้านการทุจริต

การพิจารณาและการลงโทษทางวินัย กรณีคณะกรรมการ ป.ป.ช. ชี้มูลเรื่องที่ถูกลงโทษทางวินัยแล้ว สำนักงาน ก.จ ก.ท. และ ก.อบต. พิจารณาประเด็นปัญหาและแนวทางการพิจารณา และการลงโทษทางวินัยกรณีดังกล่าวแล้ว เห็นว่า

๑. ก.จ ก.ท. และ ก.อบต. ในการประชุมครั้งที่ ๑/๒๕๕๐ เมื่อวันที่ ๒๙ มกราคม ๒๕๕๐ มีมติให้นำแนวทางการตอบข้อหารือเกี่ยวกับวินัยพนักงานส่วนท้องถิ่น ซึ่ง ก.จ. ก.ท. และ ก.อบต. เคยมีมติแล้วแต่กรณี มาปรับใช้ภายใต้องค์ประกอบความผิดเดียวกันได้

๒. ประเด็นเกี่ยวกับการพิจารณาและการลงโทษทางวินัยกรณีคณะกรรมการ ป.ป.ช. ชี้มูลเรื่องที่ถูกลงโทษทางวินัยแล้ว ก.อบต. ในการประชุมครั้งที่ ๔/๒๕๕๙ เมื่อวันที่ ๒๗ เมษายน ๒๕๕๙ ได้พิจารณาข้อหารือกรณีองค์การบริหารส่วนตำบลมีคำสั่งเพิ่มโทษนาย ช. และนาย ร. จากตัดเงินเดือน ๕% เป็นเวลา ๒ เดือน เป็นให้ลงโทษวินัยอย่างร้ายแรง ตามที่คณะกรรมการ ป.ป.ช. มีมติชี้มูลความผิดวินัยในเรื่องเดียวกันฐานปฏิบัติหน้าที่หรือละเว้นการปฏิบัติหน้าที่ราชการโดยมิชอบ เพื่อให้ตนเองหรือผู้อื่นได้ประโยชน์ที่มิควรได้เป็นการทุจริตต่อหน้าที่ราชการ และปฏิบัติหน้าที่ราชการโดยจงใจไม่ปฏิบัติตามกฎหมาย กฎ ระเบียบของทางราชการ มติคณะรัฐมนตรีหรือนโยบายของรัฐบาล อันเป็นเหตุให้เสียหายแก่ราชการอย่างร้ายแรง เป็นการลงโทษซ้ำในการกระทำความผิดเรื่องเดียวกัน หรือไม่ โดยมีมติสรุปได้ว่า คณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะที่ ๑) ได้มีความเห็นเกี่ยวกับการพิจารณาโทษทางวินัยพนักงานเทศบาล ตามบันทึกสำนักงานคณะกรรมการ

กฤษฎีกาเรื่องเสรีจที่ ๓๒/๒๕๔๗ ความว่า การพิจารณาทางวินัยพนักงานเทศบาลที่ต้นสังกัดได้สั่งลงโทษ และ ก.ท.จ. ได้เห็นชอบแล้ว ถือเป็นที่สุดในการบริหารเท่านั้น ส่วนการที่คณะกรรมการ ป.ป.ช. ดำเนินการไต่สวนและพิจารณาโทษทางวินัยแก่พนักงานเทศบาลเป็นการใช้อำนาจตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒ จึงไม่อาจถือว่าเป็นการพิจารณาโทษซ้ำซ้อน ดังนั้น เมื่อข้อเท็จจริงปรากฏว่ามูลกรณีที่คณะกรรมการ ป.ป.ช. ชี้มูลความผิดวินัยอย่างร้ายแรง นาย ช. และนาย ร. นั้น องค์การบริหารส่วนตำบลต้นสังกัดได้ดำเนินการทางวินัย และได้มีคำสั่งลงโทษตัดเงินเดือน ๕% เป็นเวลา ๒ เดือน นาย ช. และนาย ร. แล้ว กรณีดังกล่าวต้องพิจารณาและมีมติให้เพิ่มโทษนาย ช. และนาย ร. จากโทษตัดเงินเดือน ๕% เป็นเวลา ๒ เดือน เป็นไล่ออกจากราชการ ตามนัยหนังสือสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี ที่ นร ๐๒๐๕/ว ๒๓๔ ลงวันที่ ๒๔ ธันวาคม ๒๕๓๖ กล่าวคือ ความผิดฐานทุจริตต่อหน้าที่ราชการต้องลงโทษไล่ออกจากราชการ ทั้งนี้ โดยถือว่าการไต่สวนของคณะกรรมการ ป.ป.ช. เป็นการสอบสวนใหม่ หรือสอบสวนเพิ่มเติม และการลงโทษใหม่ตามฐานความผิดที่คณะกรรมการ ป.ป.ช. ชี้มูล มีลักษณะเป็นการเพิ่มโทษมีผลทำให้โทษเดิมเป็นอันยกเลิก กรณีดังกล่าวจึงไม่เป็นการลงโทษนาย ช. และนาย ร. ซ้ำในการกระทำความผิดเรื่องเดียวกัน ทั้งนี้ ตามหนังสือสำนักงาน ก.จ., ก.ท. และ ก.อบต. ที่ มท ๐๓๑๓.๓/ว ๘๘๙ ลงวันที่ ๓๐ สิงหาคม ๒๕๔๕ ประกอบหนังสือสำนักงาน ก.พ. ที่ นร ๑๐๑๑/ล ๑๔๐ ลงวันที่ ๑ มีนาคม ๒๕๔๘ ซึ่งแนวทางปฏิบัติตามนัยมติ ก.อบต. ดังกล่าวสอดคล้องกับหลักปฏิบัติราชการตามนัยคำพิพากษาศาลปกครองสูงสุดคดีหมายเลขแดงที่ อ. ๕๘๕/๒๕๕๖